

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Pacjenta
Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-WIP.420.27.2016.KLA.21

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2016 r.

Pani
Ewa Piotrowska
Dyrektor
Szpitala Klinicznego
im. ks. Anny Mazowieckiej
ul. Karowa 2
00-315 Warszawa

Do Rzecznika Praw Pacjenta wpływa wiele sygnałów w zakresie problemów w realizacji standardów opieki okołoporodowej, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie określenia standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem¹.

Należy wskazać, że obowiązujące na podstawie ww. rozporządzenia standardy opieki okołoporodowej określają zakres świadczeń zdrowotnych, które powinny być udzielane kobiecie w fizjologicznej ciąży. Świadczenia te obejmują diagnostykę w trakcie ciąży, przebieg porodu, jak również opiekę nad kobietą i noworodkiem po porodzie. Ciąża to czas szczególnie dla kobiety, wobec czego powinna być ona byc objęta szczególną ochroną, w tym opieką medyczną. Z tego też względu tak istotne jest przestrzeganie wytycznych opracowanych w standardach opieki okołoporodowej.

Ponadto należy zauważyć, że poza regulacjami ww. rozporządzenia, podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych kobietom w ciąży powinny bezwzględnie

¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1132

przestrzegać praw pacjenta określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta².

Problemy w zakresie przestrzegania obowiązujących standardów opieki okołoporodowej potwierdza również Najwyższa Izba Kontroli w przygotowanym raporcie „Opieka okołoporodowa na oddziałach położniczych”.

Mając na uwadze fakt, że sygnały pacjentek związane są z realizacją praw pacjenta do świadczeń zdrowotnych, do informacji oraz poszanowania intymności i godności, o których mowa w art. 6-8, 9, 20-22 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta zwracam się o przekazanie odpowiedzi na poniższe pytania w odniesieniu do ciąż i porodów o charakterze fizjologicznym. Przekazane odpowiedzi pozwolą na dokonanie przez Rzecznika Praw Pacjenta analizy stanu realizacji praw pacjenta w kontekście opieki okołoporodowej.

- 1) Czy do podmiotu leczniczego zgłaszają się pacjentki z przygotowanym planem porodu? Czy opracowane plany porodu są przygotowywane przez pacjentki częściej we współpracy z lekarzem czy położną?
- 2) Czy plan porodu, który pacjentki przygotowały wcześniej jest realizowany w podmiocie leczniczym? Jak często dochodzi do zmiany planu z uwagi na stan zdrowia pacjentki i jej dziecka? (prosimy o określenie procentowo częstotliwości zmian planu porodu)
- 3) Czy dziecku umożliwiany jest nieprzerwany kontakt z matką „skóra do skóry” trwający co najmniej dwie godziny po porodzie?
- 4) Czy i jak w czasie kontaktu „skóra do skóry” zachęcana jest matka do rozpoczęcia karmienia dziecka piersią?
- 5) Czy podmiot leczniczy posiada przeszkolony personel medyczny w zakresie laktacji? Jeżeli tak, prosimy o wskazanie liczby przeszkolonych osób.
- 6) Czy oddział posiada laktatory bezpłatnie dostępne dla pacjentek?
- 7) Czy podmiot leczniczy dysponuje salami porodowymi jednoosobowymi?
- 8) Czy podmiot leczniczy dysponuje salami porodowymi wieloosobowymi? Jeżeli tak, to w jaki sposób zapewniane jest poszanowanie intymności i godności pacjenta oraz prawo do obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń pacjentowi?
- 9) Czy podmiot umożliwia realizację prawa pacjenta do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej nad nowonarodzonym dzieckiem, w tym czy podmiot posiada warunki pozwalające na przebywanie przy pacjencie całą dobę?

² Dz. U. z 2016 r., poz. 186, z późn. zm.

10) Czy podmiot w ramach łagodzenia bólu porodowego udziela pacjentkom znieczulenia zewnątrzoponowego? Jeżeli takie świadczenie nie jest wykonywane, prosimy o wskazanie przyczyny.

Równocześnie należy zauważyć, że w zakresie opieki nad kobietą w ciąży w dniu 2 czerwca 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych w dziedzinie położnictwa i ginekologii z zakresu okołoporodowej opieki położniczo-ginekologicznej, sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, porodu, połogu, w przypadkach występowania określonych powikłań oraz opieki nad kobietą w sytuacji niepowodzeń położniczych³. Wskazane rozporządzenie dotyczy przypadków ciąż z wystąpieniem ryzyka powikłań zagrażających życiu i zdrowiu zarówno matki, jak i jej dziecka.

2 powołaniem
D. K. K. S. /

³ Dz. U. poz. 2007

